N.° 4074.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6,00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 28 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor grootte letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 September.

De Vlaamsch-Hollandsche beweging van 1860 (1).

Tot de grieven, die de kinderen van 's Coninex Nederlanden, na vele jaren van onrust eindelijk in 1815 werkelijk onderdanen eens Konings geworden, omtrent 1830 met nadruk lieten gelden, behoorde het opdringen der nederduitsche taal aan de waalsche bevolkingen en, in 't algemeen, de geweldadige verhollandsching der Belgische Provinciën.

Ik heb er nog niet in mogen slagen het logiesch sluitende te vatten van eenige staatsleer, waarin aan het recht tot opstand eene plaats zoû zijn ingeruimd. Ten eerste grondt men de redeneeringen, die tot wettiging van dit vermeende recht zullen leiden op niets hechters dan zekere dichterlijke schilderingen en willekeurige appreciatiën van zelden behoorlijk waargemaakte verdrukking; ten tweede, hebben zij, die zich op de natuurlijke rechten des volks en 's menschen waardigheid beroepen, nog nimmer kans gezien het bewijs te leveren, dat werkelijk, naar het oordeel des volks, deze rechten geschonden zijn, noch ook dat aan de leiders van den opstand het privilegie zoû toekomen te dekreteeren, dat het feit der schending van deze rechten bestaat; ten derde, leeren mij de Heilige Bladen, dat ik de christelijke zedewet wel overschrijd, wanneer ik mij het goed eens anderen, en dus ook de beschikking over zijne staatsmeeningen in hare toepassing aanmatig (gelijk noodwendig het geval is, waar, zij 't ook eene nog zoo kleine minderheid den gevestigden staat van zaken wenscht te behouden); zij leeren mij, dat ik zalig word, zoo ik zachtmoedig en vreedzaam ben, zoo ik weene, zoo ik honger en dorst naar de rechtvaardigheid en daar vervolging om lijde: maar ik heb nergends gelezen, dat de kennis en handhaving mijner rechten als staatsburger eene voorwaarde ter zaligheid zoû zijn. Dit wil niet zeggen, dat ik de burgerplichten, waartoe ook het voorstaan der rechten behoort, zoû geringschatten: maar dit wil zeggen, dat waar het onzeker is, of ik mij al dan niet tegen de handelingen der Overheid mag verzetten, ik het minste misdoe en mij het veiligste voor schuldpligtigheid hoede, als ik mij aan het onrecht onderwerp. Het is zeer zeker een mannelijk karakter onwaardig zich aan de algemeene zaak van land en volk niet te laten gelegen zijn, en niet, binnen de grenzen door de bestaande wetten voorgeschreven, het mogelijke te doen om de rechtvaardigheid te doen zegevralen: maar tot heden kan ik het recht der Revolutie niet inzien — ook om dat het een recht is zonder grenzen, en een recht zonder grenzen geen recht zijn kan: en daarom, ten spijt van de billijkheid hunner grieven, betwist ik den Belgen van het jaar 30 hun recht tot opstand, hun recht tot het uitspreken der formule: wij, Belgen, die bij monde van ons leger en onzer staatsvertegenwoordiging trouw gezworen hebben aan de konstitutie en den Koning der Nederlanden, wij verklaren dat de tijd, waarop die eed verbond, verstreken is, en wij scheiden ons af.

De grieve der Belgen waren niet-te-min rechtmatig. Eene bevolking, wie eene vreemde taal wordt opgedrongen, heeft recht zich te beklagen: voor-eerst om het verlies der heerlijke taalform-zelve; ten tweede om de denkbeelden, de zeden, de overtuigingen, de historische herinneringen, de beschavings- en veredelingswerktuigen, waarvan die taal de drager is. Nog onduldbaarder dan alom in uw stad de wachtposten door vreemde uniformen te zien betrekken, is de vernedering, dat gij, om een ambtenaar toe te spreken, die uit uwe eigen staatskas betaald wordt, — om een proces te voeren over uwe heiligste rechten, — om het orgaan uwer eigene regering te lezen, — om op te trekken met al de andere landskinderen, — om het vrije woord tot uwen Koning te richten, die het niet alleen is bij de genade Gods, maar ook bij de toestemming des volks, — dat gij voor dit een en ander eene vreemde, eene aangeleerde taal behoeft.

Zietdaar ongeveer het geval der Walen voor 1830.

Maar zietdaar ook het geval der Vlaamsche Belgen tot op den dag van heden.

Tot op den dag van heden? — Wel neen! ziet gij dan niet, dat de Belgische Regeering al doet wat zij kan, om in den misdeelden toestand der Vlamingen, met hunne aanvankelijk wel wat op den achtergrond geschoven taal, te gemoet te komen? Herinnert gij u niet, dat de Koninklijke Princen de titels van Hertog van Brabant en Graaf van Vlaanderen dragen — als of zij werkelijk Jan de Eersten, dat is, nederduitsche dichters waren, of wel, als Gravin Margreta, Dirken van Assenede, dat is uitmuntende Vlaamsche poëteen, tot sekretaris hadden! Weet gij niet, dat zij in de Vlaamsche taal en letteren door Professor... Conscience zijn opgetogen? Hebt ge niet bemerkt, dat de Vlaamsche volksvermaken zeer door de Regeering beschermd worden — dat het schouwtooneel der beschaving van den grooten humoristischen wijsgeer en kunstenaar Jakob Kats (een zwaar te dragen naam!) gesubsidiëerd wordt? Weet ge niet, dat men eene kommissie benoemd heeft, om de Vlaamsche grieven te onderzoeken, en is haar rapport niet in het licht gegeven? Hebben de Heeren David, Bormans, Snellaert en De Saint-Genois geen zitting in de Koninklijke Akademie? Is de dichter Van Beers niet nog onlangs gedekoreerd? Heeft men geen standbeeld voor Maerlant opgerigt, en heeft Koning Leopold niet voor jaren reeds zijne hulde aan de rondgereden kolossale afbeelding van Artevelde betuigd? Wat zeg ik? Heeft de Minister Rogier zijne edele vingertoppen niet geleend tot het schrijven van een lied, waarin de Bataafsche broeders geprezen worden, en zijn de nederduitsche letterkundigen Van Lennep en De Vries niet in de Leopoldsorde opgenomen?

Matige zegepraal, voorwaar! — Ik heb mij altijd verbeeld, dat de leer, waarbij gewettigd wordt, dat het DOEL buiten de DAAD ligge, slechts dan verdraaglijk was, wanneer de behendigheden die zij voorschrijft niet als zoodanig onder de waarneming en bevatting vielen van het groote publiek. Weinige zaken zijn armoediger en stuitender dan de zelfvoldoening van een goochelaar die, in zijne kermistent, een kuiken onder een klok toovert, wanneer al de volwassen toeschouwers, een oogenblik te voren, hem het arme schreeuwende dier met eigen hand er onder hebben zien wechsteken. Ik zie nu, dat eene Regeering zich nog een zekeren roem van diepe en grootsche staatkunde, sympathie voor de edelste klanken, die door de zielesnaren des volks ruischen, kan verwerven — ook al handelt zij niet deftiger dan evengemelde vermaker der lieve jeugd.

Wat is er geworden van de vlaamsche opvoeding, die aan de Princen van Brabant en Vlaanderen verstrekt is? Ik vraag niet, of de nederduitsche Hertog en de nederduitsche Graaf, zoo als de Koningin der Nederlanden bijv., den „Reinaert" en de „Heemskinderen" lezen — ik verg niet dat deze Princen die kultuur hebben, welke maar aan een klein getal vorstelijke personen gegeven is, en wellicht alleen verwacht kan worden van de zoodanige onder hen, die hetzij door de schitterende ontwikkeling eener waarlijk nationale wetenschap worden aangetrokken, hetzij door de verschrikkingen des ongeluks worden gedreven, tot de ernstige beoefening van literatuur en kunst: maar ik vraag, of deze Princen zich met gemak en voorliefde van de taal der kernrijke meerderheid hunner landgenoten bedienen? Waar blijkt ergends, niet dat de Troonopvolger, in konkurrentie met zijne onderdanen, eene œkonomiesch-politische of diplomatieke redevoering houde — maar dat hij zich der eischen en rechten, der historische grootheid zijner krachtige Vlamingen bewust is? Waar blijkt, dat de Belgische Dynastie aan Koning Willem den Derde onder andere dan fransche bewoordingen heeft te kennen gegeven, of betuigd, dat ze *la plus franche antipathie* voor den gevreesden Monarch van Frankrijk over had? Wat wordt er van het subsidiëeren van vlaamsche genootschappen, en toelaten van vlaamsche bijdragen bij instellingen die afhangen van de Regeering — tegenover het onwaardig spel, dat er met de Kommissie voor de grieven en haar rapport is gedreven? — Koning Leopold zal zijne XXVe troonverjaring vieren. Jaar op jaar, met een voorbeeldig geduld, maar somtijds met den krachtigsten nadruk, hebben de Vlamingen bij adressen en openbare geschriften in het licht gesteld, hoe zeer hunne natuurlijke of toegekende taalrechten verkracht of verwaarloosd werden. Het sprak van zelf, dat, onder den invloed der reaktie tegen het Orangisme, in de eerste jaren van Koning Leopolds regeering voor de Vlamingen als zoodanig niet veel kon gedaan worden. Maar vijf-en-twintig jaar! Vijf-en-twintig jaren, waarin het niet ontbroken heeft aan bittere klachten, billijke eischen, volledige opgaven en betoogen van de vlaamsche zijde! Toch heeft de Regeering pas even vóór het sluiten van dien kring der vijf-en-twintig jaren opgemerkt, dat er geklaagd werd. Maar nu had zij ook niets haastigers te doen dan zich bereid te betoonen de stem der Vlamingen gehoor te geven! Trouwens 's Konings 25-jarige troonsbeklimming moest immers gevierd worden! En wat zoû het geweest zijn, indien de vlaamsche provinciën, indien Gent en Brugge, — indien Andwerpen, indien een deel der Hoofdstad, indien Mechelen en Leuven, — indien honderd andere steden of groote gemeenten hunne huizen gesloten hadden gehouden, bij 's Konings doortocht, hunne vlaggen niet of slechts halverwege ontrold hadden, en van hunne sombere puyen geprotesteerd hadden tegen de waalsche lampions! Handig dus werd eene kommissie benoemd, om de vlaamsche taalgrieven te onderzoeken. Wel hoe, mijne waarde landgenooten, kinderen van de Artevelden en Jan Breydels! hebt gij iets te vragen? Waarom is dit ons niet eerder ter oore gekomen? Wij zullen oogenblikkelijk eene kommissie benoemen — *et puis vous verrez — you'll be astonished at the results!* Wij gaan uwe taal leeren, onze schrijvers lezen, mijne vrienden! Wij zullen ze dekoreeren. Inmiddels — viert maar feest.

---

(1) De geachte bestuurder van de „*Dietsche Warande*", de heer J. A. Alberdingk Thijm, heeft ons wel, op ons verzoek, de gelegenheid willen verschaffen bovenstaand artikel van zijne hand, bestemd voor het eerstvolgend nommer van zijn verdienstelijk tijdschrift, hier op te nemen. Onder dankzegging voor de gulle bereidwilligheid van den geëerden auteur, bieden wij onzen lezers dit merkwaardig opstel hier aan.

Het behandelt een onderwerp, dat tegenwoordig aan de orde van den dag is, namenlijk de verbroedering tusschen Noord- en Zuid-Nederlanders, welke de Belgische staatslieden thans uit staatkundige bedoelingen met zooveel warmte voorstaan. Hier en daar komen er enkele gezigtspunten in voor, die de onze niet zijn, en die wij daarom voor rekening van den heer Alberdingk Thijm moeten laten. Onze lezers, die uit vroegere beschouwingen onze meening nopens deze aangelegenheid kennen, zullen van zelven bespeuren welke die zijn. Wijl de „*Dietsche Warande*" ook in België vele vrienden telt, en meermalen met bijdragen van begaafde Vlaamsche schrijvers wordt verrijkt, heeft dit opstel behalve de hooge waarde, welke de geschriften van den heer Alberdingk Thijm altijd bezitten, nog een bijzonder gewigt.

(Red.)

Men schrijft ons uit Rome, 14 Sept.:

„Men moet teruggaan tot dien eerlijken schoonzoon die voor cirka 2 eeuwen naar Engeland overstak om zijn schoonvader van den troon te stooten, nadat een verraderlijke zamenzwering in leger en Parlement dien geheel had ondermijnd, en 't volk deels door godsdienstig fanatismus meêgesleept, deels omgekocht [illegible] bevangen zich niet schaamde een [illegible] tot soeverein uit te roepen [illegible] te vinden van het drama of de tragie-komedie [illegible] te Napels gespeeld. Nu eerst komen al de draden van 't net voor den dag, waarin de jonge Koning gevangen is. Van zulk verregaand verraad had niemand zich een denkbeeld kunnen vormen; want nu blijkt het reeds dat Filangieri, die zoo trouw scheen, slechts een handlanger was en de voornaamste om 't verraad te doen gelukken; hij, en met hem Nunziante, hebben ambtenaren, officieren en de marine tot zoo vele werktuigen van 't komplot herschapen. Lanza op Sicilië, en zoo vele anderen met hem, welken 't plan deden rijpen en de Martino met Liborio Romano, enz. enz. hebben 't nu verder klaar gespeeld. Spinelli, een andere dier verraders, die men in 't ministerie-Martino zag, heeft zich drie dagen geleden nog op de stoomboot van

Napels naar Civita-Vecchia — ten aanhoore van verscheidene passagiers, waaronder een mijner vrienden, die 't mij gisteren mededeelde — dat hij zelf Garibaldi was gaan uitnoodigen om zijn intrede te Napels te doen, waar hij en de zijnen alles voor zijn komst hadden voorbereid!

„De intogt van Garibaldi is allerschandelijkst geweest: den 7n Sept., reeds 's morgens vroeg, waren de leiders van het gepeupel bezig om iedereen te dwingen hem te gemoet te trekken. Te dien einde ging voorop een wagen met 2 paarden, waarin drie personen, een wijf van 't gemeenste soort, schandelijk gekleed, met de driekleurige vlag van Savoye in de hand, naast haar ter eenre zij een priester in toog en steek met een crucifix; aan de andere zijde een Garibaldiaan, in rooden kiel, een blooten dolk zwaaijende; hierop volgde een menigte ligtekooijen, waaronder een paar honderd, 's avonds te voren door den minister Liborio Romano uit de gevangenis losgelaten, allen met bloote dolken of messen in de hand, tierende en schreeuwende; daar achter een woeste horde lazaroni, die elk 15 stuivers (4 carlini) hadden ontvangen om meê te doen, en met stokken en pieken, met geraas en geschreeuw een menigte rustige burgers opjoegen en meêsleepten; daarop volgde een aantal karren en rijtuigen, waarin de drijvers en aanleggers der revolutie. Dit alles ging Garibaldi te gemoet, en later in zijn gevolg met hem de stad weer binnen, naar de Kathedraal. Zij was gesloten, en op last des Bisschops was alles daaruit verwijderd; maar ze werd spoedig met geweld weder opengemaakt, en uit een naburige kapel, het Hoogwaardig gehaald. Een Siciliaansche kloosterbroeder van Gancia (bij Palermo) besteeg het altaar en opende het tabernakel. Een stool of koorhemd droeg hij niet, maar over zijn monnikspij had hij den rooden kiel der Garibaldianen, en in dat gewaad gaf hij met het Hoogwaardig in de eene hand den zegen, terwijl hij met de andere allerlei woeste gebaren maakte. Daarop hield hij een lofrede op de omwenteling en de eenheid van Italië, vol van de heiligschennendste toespelingen. Zoo vergeleek hij Garibaldi herhaaldelijk bij den Heiland, noemde hem den Verlosser en schilderde hem af als een tweeden Messias, die gezonden was om Italië te bevrijden.

„In Sicilië is 't overal moorden en anarchie: bij dozijnen wordt daar gefuzilleerd; ieder, die zich durft verzetten, is een man des doods. Te Milazzo waren onder Bosco ruim 2000 Napolitanen en over de 13,000 Garibaldanen, maar ook Bosco werd daar door verraad van Napolitaansche officieren belet de Garibaldisten geheel te vernielen; reeds had hij er over de 1200 gedood en velen gewond. Dit vernam mijn vriend (die de reis van Napels naar Vechia deed) onderweg en te Napels uit den mond van verscheiden Garibaldianen, die te Milazzo in 't gevecht waren geweest.

„De oorlogsverklaring van Piëmont is u zekerlijk door een sneller bode geworden dan de post is; waarschijnlijk ook de tekst van Cavour's ultimatum en de aanspraak van Viktor Emmanuel aan de zoogenaamde deputatie uit Umbrië. Trouwens, de Sardinische staatskanselarij draagt zorg dat zulke stukken te Londen en te Parijs nagenoeg op denzelfden dag, dat zij worden afgezonden of uitgesproken, in de bladen verschijnen. Tot mijn leedwezen moet ik u melden, dat ook hier sommigen op verraad en verstandhouding met Sardinië betrapt geworden zijn. Zij zijn terstond in hechtenis genomen, en een zeer hooggeplaatst ambtenaar, aan wiens aanbeveling zij hun betrekking te danken hadden, is afgezet."

Bij eene ministeriële beschikking van den 25n Sept. ll. is bepaald dat de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke in het hoofdkiesdistrikt Tiel ten gevolge van het door den heer Mr. J. M. de Kempenaar als zoodanig genomen ontslag moet worden gehouden, op Dingsdag den 16 Okt. aanstaanden zal plaats hebben, en dat, indien eene herstemming noodig mogt zijn, deze op Dingsdag den 30 daaraanvolgenden zal gehouden worden.

Z. K. H. prins George van Pruissen heeft gisteren onze stad met een bezoek vereerd.

De Haagsche korrespondent van de *Mildelb. Ct.* meldt dat volgens loopende geruchten de officier, die de kritische verslagen over de manoeuvres in het kamp van Millingen, in de *N. Rott. Ct.* heeft geleverd, in welke met vrijmoedigheid een gemotiveerd oordeel over die oefeningen werd uitgesproken, bekend zou zijn geworden en uit de dienst worden ontslagen. *(H.)*

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 50 a *f* 70; 2de kwal. *f* 40 a *f* 60; 3de kwal. *f* 30 a *f* 50. Schapen *f* 28 a *f* 34. Varkens 52 a 56 ct. per Ned. ℔.

Ter kaasmarkt van gisteren was de prijs der Goudsche geschept *f* 12 a *f* 15.

Z. M. heeft benoemd in de orde van den Nederl. Leeuw: tot kommandeur, J. F. Hoffman; tot ridders, C. G. Schultze van Houten en J. van Vollenhoven; tot direkteur van het postkantoor te Dockum, C. G. Sombeek; te Sas van Gent, G. Kok: tot kommiezen der posterijen van de derde klasse, F. H. H. Dottegnies en A. L. Nagel; tot surnumerairen bij het vak der posterijen, B. J. R. van Hasselt en N. F. L. Klipping; tot ontvanger der registratie en domeinen te Leiden, J. J. Hubrecht

---

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 26 September.

In deze zitting zijn voortgezet de beraadslagingen over het adres van antwoord op de troonrede, waarvan gisteren de behandeling tot aan de 7de paragraaf gevorderd was.

Herhaaldelijk voerden hierover nog het woord, de heeren: Thorbecke, Van Hoëvell en de minister van Koloniën.

Hierna werd het ontwerp adres in zijn geheel aan de stemming onderworpen en daarbij met algemeene (60) stemmen aangenomen.

Het vastgestelde adres van antwoord op de troonrede zal aan Z. M. den Koning worden aangeboden door eene kommissie, bestaande uit den voorzitter der Kamer, de leden der kommissie van redaktie, zijnde de heeren van der Linden, Duymaer van Twist, van Zuylen van Nyevelt, van Goltstein en Olivier, benevens door de heeren Lycklama à Nyeholt, Beens en Begram.

Nog zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen:

1°. tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal, ter verbinding van vaarwaters te Joure:

2°. idem ten behoeve van den aanleg van een weg van Meerssen naar Amstenrade;

3°. idem ten behoeve van de droogmaking der Tienhovensch-Maarsseveensche plassen.

Namens de kommissie tot onderzoek van het verslag betreffende het beheer der koloniën voor zoo ver Oost-Indie betreft, over het jaar 1857, heeft de heer Duymaer van Twist verslag uitgebragt. Over de daarbij voorgestelde konkluzie zal nader beslist worden.

In deze zitting heeft de heer Dommer van Poldersveldt, die nog de vereischte eeden had af te leggen, deze afgelegd in handen des voorzitters, welke daartoe van wege Z M. gemagtigd was, en als lid der Kamer zitting genomen.

LEEUWARDEN, 24 Sept. Vrijdag en Zaturdag jl. is op het eiland Schiermonnikoog feest gevierd ter gelegenheid der voltooijing van eenen zeedijk om dat eiland, voor rekening van den nieuwen eigenaar, den heer mr. J. E. Banck, te Amsterdam. Op zijne uitnoodiging waren daarbij tegenwoordig de Kommissaris des Konings in deze provincie, eene kommissie uit de Gedeputeerde Staten, benevens de hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 2e distrikt. Op het strand, aan den voet van den nieuwen dijk, door den heer Banck en bijna de gansche bevolking ontvangen, werd door de gasten eerst de dijk, op wiens kruin, even als bij den ingang van het dorp, eene fraaije eerepoort was opgerigt, bezigtigd, benevens de uitwaterings-sluis, en de doelmatige inrigting van een en ander, waardoor ruim 400 bunders land aan den schadelijken invloed der zee ontrokken en aan de cultuur teruggegeven is, ten hoogste geroemd. Daarna werd een aanvang gemaakt met de volkspelen, waarbij de prijzen, met minzame toespraken, door den kommissaris des konings aan de overwinnaars werden uitgereikt. Inmiddels had men zich op het gemeentehuis aan eenen maaltijd vereenigd, door den heer Banck aangeboden, waarbij hij, in eene sierlijke en krachtige rede, hulde bragt aan Z. M. den Koning voor de verleende vergunning tot bedijking en welke rede door den komm. des Konings werd beantwoord, die hem geluk wenschte met de zoo goed volbragte bedijking en de hoop uitdrukte, dat ook zijne verdere plannen opzigtens dit eiland mogen slagen. 's Avonds werd een door den heer v. d. Burgh te Amsterdam vervaardigd vuurwerk tot aller genoegen afgestoken, waarbij de eilanders niet weinig vreugde aan den dag legden, daar velen hunner nog nimmer zoodanige vertooning hadden bijgewoond.

Zaturdag voormiddag werden de volksfeesten voortgezet, waarbij o. a. een blinde knaap een prijs bij het mastklimmen behaalde. Intusschen was door den heer Banck ook voor de schoolkinderen in het schoolgebouw een feest bereid, waarbij zij op zijne kosten onbekrompen werden onthaald en tot dankbaarheid een toepasselijk lied te zijner eere voordroegen met akkompagnement van de hoornmuziek van het 8ste reg. infanterie, die uit deze stad ter opluistering der feesten was overgekomen. Tegen den middag verlieten de gasten het eiland, begeleid door den heer Banck en bijna de geheele bevolking en door de muziek voorafgegaan. De volkspelen werden daarna ten einde gebragt even als den vorigen dag in gepaste vrolijkheid en in de beste orde. Ieder was te vreden en gelukkig door het vooruitzigt, dat door de tusschenkomst van den heer Banck eene zegenrijke toekomst voor het eiland is geopend. De indruk, dien het gezigt van den nu reeds gedeeltelijk groenen dijk (in het geheel 5000 el lang), van het frissche en thans reeds als van zelven en uit de natuur verbeterde weiland, van de nette huizen tusschen het plantsoen en boomgewas, op de bezoekers maakte, was zeer groot en overtrof verre de verwachting. De uitwerking ten volle te beschrijven, die de feestviering op de eilanders te weeg bragt, is niet wel mogelijk. Op bijna ieders gelaat lag vreugde verspreid; betuigingen van dankbaarheid aan den stichter des dijks, die zijn kennis en geldelijk vermogen zoo wel weet te besteden, werden onophoudelijk gehoord; belangstelling in zijn verdere plannen overal vernomen en met aandacht de grootsche onderneming nagegaan, die zich reeds aanvankelijk zoo gunstig laat aanzien, dat haar welgelukken door onpartijdige deskundigen niet wordt betwijfeld. *(N. R. Ct.)*

ASSEN, 25 Sept. Heden had hier buiten de stad een verschrikkelijk ongeluk plaats: de tirailleur der 1e klasse v. R., die zich achter de schans bevond, werd op een afstand van 950 passen, door een kogel getroffen en was onmiddellijk een lijk.

KAMPEN, 24 Sept. In den afgeloopen nacht en heden, vooral in den morgen, heeft een vrij hevige storm gewoed; van vele gebouwen werden pannen afgerukt, boomen zijn omvergeslagen, en zeer veel ooft is van de rijk beladene boomen afgewaaid. *(H.)*

NIEUWEDIEP, 25 Sept. Heden woedde hier een verschrikkelijke storm uit het Z. W., die eerst na den middag afnam en thans geheel bedaard is. Gisteren te middernacht was de winddruk 13 pd. en heden morgen ten half twaalf was die allengskens geklommen tot 88 pd. op de □ el. De vloed bereikte heden middag 0,365 el boven A. P. Verscheidene schoorsteenen, dakpannen en schuttingen zijn omgewaaid, overigens heeft men geene belangrijke schade te betreuren.

De telegraaf meldt heden het volgende:

MARSEILLE, 27 Sept. Te Toulon is bevel ontvangen groote transportschepen voor het troepenvervoer in gereedheid te brengen. Te Malta worden uit Engeland drie schepen verwacht ter versterking van het Britsche eskader.

— Uit Konstantinopel wordt van den 19n berigt dat de Sultan aan den grootvizier in last heeft gegeven zijne reis door Bosnië en Herzegowina voort te zetten, ten einde de gemoederen aldaar tot bedaren te brengen.

— Brieven uit Athene gewagen van een oploop van studenten voor het paleis des Konings.

Garibaldi heeft Kapua gebombardeerd en 12,000 vrijwilligers opgeroepen. Hij heeft vast besloten om naar Rome op te rukken.

LONDEN, 27 Sept. De Keizer van Oostenrijk en de Prins-Regent van Pruissen zullen gelijktijdig te Warschau aankomen, en aldaar drie dagen vertoeven. De heeren de Moustier en de Latour d'Auvergne zullen eerst na het vorsten-onderhoud te Warschau naar hunne posten te Weenen en Berlijn terugkeeren.

WEENEN, 27 Sept. In de gisteren gehouden zitting van den Rijksraad heeft de heer Strasser verklaard dat hij de nieuwerwetsche staatsregeling, in den zin van het voorstel Maager, voor Oostenrijk als onmogelijk beschouwt; voorts zeide hij dat in het rapport der kommissie de aanwijzing gemist werd van het standpunt, dat Oostenrijk in de toekomst tegenover Duitschland moet innemen; spr. wenscht dat er een paragraaf wierd bijgevoegd in het belang der zoo mogelijk innige betrekkingen tusschen Oostenrijk en Duitschland.

St-PETERSBURG, 27 Sept. Prins Gortschakoff heeft in eene konferentie met den heer de Montebello betreffende de aangelegenheden van Italië, den opregten wensch aan den dag gelegd, om met Frankrijk in vriendschappelijke betrekkingen te blijven. De prins deed echter opmerken, dat Piëmont, aangemoedigd door de alliantie met Frankrijk, door zijne propaganda het Europeesch evenwigt bedreigt. Rusland zou niet beantwoorden aan zijne zending, indien het niet in overeenstemming met andere bedreigde Staten, zijne stem liet hooren, om de maatschappelijke orde te beschermen. Dit is het doel der bijeenkomst te Warschau.

Daar de bevalling der Keizerin nog op zich laat wachten, zal de bijeenkomst te Warschau niet vóór den 20n Oktober plaats hebben.

SEMLIN, 26 Sept. Bij proklamatie heeft vorst Michael Obrenowitsch de regering als erfelijk vorst van Servië aanvaard. De rust bleef ongestoord.

TURIJN, 26 Sept. De Koning zal binnen kort naar Bologna op reis gaan.

Met de *Governolo* zijn te Triëst 1000 Oostenrijkers aangebragt, die, tot de Pauselijke troepen behoorende, door de Sardiniërs waren gevangen genomen.

Er loopt een gerucht, dat Cattaneo tot prodiktator van Napels is benoemd. Aldaar bevindt zich thans ook behalve Mazzini de bekende Ledru Rollin.

De heer Pallavicino is naar Napels teruggekeerd.

MONTEACETTO, 27 Sept. Na een korstondig gevecht met de troepen heeft het vierde legerkorps de voorstad buiten de Pia-poort bezet. De vijand verdedigt de poort der stad Ancona.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Sept. Het artikel in den *Constitutionnel*, waarvan hieronder eenige zinsneden worden medegedeeld, maakt hier nog al indruk. Het is een zijdelingsch antwoord op het ultimatum van het Romeinsche Hof, 'twelk de markies de Candore heeft overhandigd, en waarin, naar beweerd wordt, de Paus van Frankrijk verzoekt, dat het Romes bezittingen geheel waarborgt of zoo niet het zijne troepen dadelijk uit Rome verwijdere.

De *Constitutionnel* spoort in het bewuste artikel den Paus aan Rome niet te verlaten en wederstand te bieden aan een raad, die uit haat tegen Frankrijk, zoo als het blad zegt, hem gegeven wordt om zich spoedig te verwijderen. Het zegt verder: „Zoo lang Rome aan het pausschap behoort, zal het niet onttroond worden. Immers Rome is de wezenlijke zetel der tijdelijke en geestelijke magt der Kerk; het roemrijk erfdeel van den H. Petrus.... In de wereld zijn twee honderd millioen Katholieken, die elkander zullen toeroepen: „De H. Vader is te Rome; hij kan van uit het Quirinaal de wereld zegenen; hij is aldaar Soeverein." In de gesteldheid waarin zich thans de Paus bevindt, is zijne soevereiniteit te beter gewaarborgd, daar zij Frankrijk eer tot wachter heeft.... Om welke reden zou de Paus zich alzoo uit Rome verwijderen? Omdat Frankrijk Piëmonts aanval niet heeft belet? Maar Frankrijk heeft het gedrag dier mogendheid gelaakt en zijn vertegenwoordiger uit Turijn teruggeroepen. Kon het meer doen? Door een interventie zou Frankrijk zich in Europa verdacht hebben gemaakt. Overigens waarom zou van Frankrijk worden geëischt 'tgeen Oostenrijk zelf niet heeft gemeend te moeten doen; want het treedt niet tusschenbeide en bepaalt zich bij een diplomatiek protest."

— Men verzekert, dat de graaf de Montebello aan de Fransche Regering heeft te kennen gegeven, dat de Keizer van Rusland hem gelast heeft, den Keizer der Franschen, daar deze dit verlangde (*sur sa demande*), uit te noodigen de bijeenkomst te Warschau bij te wonen.

— Men schrijft uit Napels dd. 18 September:

„Het gejoel heeft opgehouden, en de geveinsde vreugde van een gedeelte der bevolking heeft plaats gemaakt voor eene soort van wezenloosheid. Er heerscht vrees, zonder dat men er de reden van kent. Gisteren avond waren de patrouilles vermeerderd. De straten hebben haar vroeger vrolijk voorkomen verloren. Men wilde een feest in de opene lucht op de plaats *Dello Spirito Sancto* vieren, tegenover het kollegie der Jezuiëten, die bij een diktatoriaal besluit uit al hun roerende en onroerende goederen verdreven zijn; maar dit feest heeft geen opgang gemaakt: de bevolking heeft de lampions en de standbeelden bekeken, naar de muziek geluisterd, maar zich niet met Garibaldis soldaten vereenigd, die omte dansen niet dan lichtekooijen gevonden hebben.

„Ten einde de Napolitanen te onderwijzen, predikt Gavazzi, de afvallige monnik, gewoonlijk alle twee dagen op het plein van het paleis; vroeger in de weinig bewoonde wijken. In deze preken, zooals te bevroeden is, komt zoo min mogelijk het Evangelie voor. Het zijn [illegible] redevoeringen, zooals die in de klubs der [illegible] en Jacobijnen werden gehouden, in de gruweldagen der Fransche revolutie. Gavazzi doet niets dan brullen: *Dood aan de Bourbons! Weg met den Paus! Weg met het bijgeloof! Weg met den Rozenkrans, enz.! eeuwige roem aan Garibaldi!* Men ziet uit het een en ander dat Gavazzi, de trouwe makker van het opperhoofd der roovers is.

„Zondag jl. had een beklagenswaardig schandaal plaats in de kerk der Jezuieten; wederom een monnik was er de oorzaak van, namelijk pater Pantaleone, een Franciskaan. Deze man, dien men steeds met een dolk gewapend ziet, die deel nam aan de expeditie van Garibaldi naar Sicilië, en gestadig den mond vol moordkreeten heeft, wilde eene mis vieren veel plegtiger dan naar gewoonte. Maar de kanunnik Cenatempo, rektor van de [illegible] Jezuieten, waarschuwde den kardinaal-aartsbisschop [illegible] hetgeen er gebeuren zou. Z. E. verbleekte bij de gedachte van zulk eene heiligschennis en zeide dat men de kerk [illegible]. De rektor opperde een andere meening, en [illegible] uit het tabernakel de gewijde vaten te [illegible] schilderijen en beelden met sluijers te bedekken, en het altaar van alles te ontblooten zoo als op den Goeden Vrijdag.

„De Aartsbisschop ging [illegible] over, en Zaturdag avond werd het uitgevoerd. Maar den volgenden morgen deed de nationale garde al de sluijers wegnemen; pater Pantaleone verschafte zich gewijde vaten te Santa-Clara en een priesterlijk gewaad te Santa Maria Nuova. De mis werd alzoo gedaan en gevolgd door eene heiligschendende woedende preek, over de eenheid van Italië, over Garibaldi, Viktor Emmanuel, de Bourbons, den Paus en andere zaken, die volstrekt niet evangeliesch waren. Deze mis en predikatie, die te voren waren aangekondigd, ten einde den grooten toeloop te verkrijgen, hebben evenwel niet veel volk gelokt. Zeven à acht honderd personen woonden de mis bij, en naauwelijks drie honderd bleven er om de preek te hooren; velen van het volk verlieten de kerk grimlagchende.

„Garibaldi, die in de voorgaande week met twee of drie duizend man was opgerukt om de Napolitanen bij Kapua aan te vallen, doch zich niet sterk genoeg achtende, dadelijk terug was gekomen, heeft talrijker troepen afgezonden, die reeds tweemaal gestreden hebben doch verwonnen zijn. De Garibaldisten zijn zeer zonderling gekampeerd, ieder der korpsen heeft twee of drie honderd zoogenaamde *enfants-perdus* van dertien tot vijftien jaar, kleine deugnieten voor het grootste deel in Sicilië opgeraapt. Wanneer een gevecht begint, werpen deze knapen, die stelselmatig daarvoor geofferd worden, hunne geweren weg en dringen zich met een dolk in de gelederen der vijanden; bijna al deze knapen komen om, maar zij veroorzaken groote wanorde, en deze wanorde wordt aanstonds ten nutte gemaakt door eene bende meer geoefende en sterke soldaten.

„De Bisschop van Salerno is zijn bisdom ontvlugt, en bevindt zich te Napels.

„Alexander Dumas is door Garibaldi benoemd tot honorair-direkteur van 't Museum van Napels en van de opdelvingen van oudheden in geheel zuidelijk Italië. De Napolitaansche geleerden beschouwen deze benoeming als eene beschimping. Alex. Dumas reist veel in een rijtuig met eene vrouw als man gekleed."

— De *Ami de la Religion* brandmerkt volgenderwijze Cialdini's handelingen: „Cialdinis wreede dagorder is bekend, waarbij deze generaal aan zijne soldaten beveelt om, zooals Amerikaansche woudloopers, den vijand onmeedoogend te verdelgen. Die bloedgierige proklamatie heeft een tegenhanger, namelijk het rapport van dienzelfden generaal over het gevecht van Castelfidardo. Het hart walgt bij de lezing van dit ongehoorde stuk, waarin de verdedigers van het pausschap worden beschuldigd de Sardinische soldaten met dolken vermoord te hebben. Waar zal de Piëmontesche onbeschaamdheid eindigen; zij wil doen gelooven dat een Lamoricière, een Pimodan, een Charrette, een Bourbon Chalas, een Quatrebarbes, een Renneville en al hun moedige strijdgezellen een opraapsel van moordenaars zijn! De Sardinische soldaten willen zich allen roem toeëigenen: na zich tot een voldoend getal te hebben vereenigd om onmisbaar den kleinen heldhaftigen falanks van den H. Stoel te kunnen vernielen, beleedigen zij de lijken hunner slagtoffers — voorwaar het toppunt van moed en eer!"

— De *Opinion Nationale* meldt dat de heer Viktor Hugo te Napels is aangekomen.

— De *Constitutionnel* berigt dat op het banket te Algiers de Keizer en de Bey van Tunis elkander toasten bragten. De Bey zeide ongeveer het volgende: „Op het welzijn van Zijne Majesteit den Keizer der Franschen en om hem te danken voor de eer mij hier genoodigd te hebben. Ik verblijd mij te meer over dat guntbewijs, wetende dat ik de eerste Muzelmansche vorst ben, wien zulk een hooge eer te beurt valt." Verder zeide de Bey, dat hij er steeds naar streven zou 's Keizers voorbeeld te volgen, overtuigd dat dit tot het geluk zijner onderdanen zou strekken. — Daarop antwoordde de Keizer: „Ik drink op de gezondheid van den Bey van Tunis, mijn goeden edelen bondgenoot; ik hoop dat hij mij steeds een goede nabuur zij en hij zelf zal steeds gelukkig zijn, wanneer zijn volk het is."

ENGELAND.

LONDEN, 20 Sept. Een scherpe nota is door de Engelsche Regering aan Sardinië gezonden; zij luidt als volgt:

„Ofschoon de nota van graaf Cavour, in antwoord op die, welke u gelast was hem te overhandigen, geene zoo uitdrukkelijke en naauwkeurige verklaring der bedoelingen bevatte, als de Regering Harer Majesteit gewenscht en verwacht had, zoo heeft deze het toch niet noodzakelijk geacht de onderhandelingen voort te zetten.

„Zij was in de meening dat deze nota wezenlijk iedere bedoeling om de staten van den Oostenrijkschen Keizer of die van den Koning van Napels aan te randen afweerde, en dat ze den Koning van Sardinië te gelijk verpligtte den afstand van eenig Italiaansch gebied niet te veroorloven, bij welke belofte natuurlijk ook het eiland Sardinië begrepen is. Ik zeg: openlijke belofte, daar graaf Cavour u in zijne nota op zijne redevoering wees, door hem in de zitting der Kamer van afgevaardigden van 26 Mei in naam der koninklijke regering gehouden.

„Hoewel nu Oostenrijk, Frankrijk en Engeland zich onthouden hebben van eenige inmenging in de Siciliaansche of Napelsche zaken, bestaat toch te Parijs zoowel als te Weenen vrees dat op de zamenhechting der Romeische en Napolitaansche staten met het koningrijk Sardinië een aanval tegen de Venetiaansche bezittingen van den Keizer van Oostenrijk volgen zal. 't Is duidelijk dat zulk een aanval door een leger niet zonder toestemming van den Koning van Sardinië kan geschieden. 't Is niet minder duidelijk, dat, uit het regtspunt beschouwd, de Koning van Sardinië geene verontschuldiging kan aanvoeren voor de schending van het nog zoo kort geleden onderteekend en aangenomen verdrag van Zurich. Het stond den Koning van Sardinië vrij de preliminairen van Villafranca en het verdrag van Zurich niet aan te nemen. Maar toen hij van de voortzetting des oorlogs had afgezien, en hij zijn koninklijk woord had gegeven in vrede en vriendschap met Oostenrijk te leven, was hij niet meer vrij zich aan zijne verpligtingen te onttrekken, en moedwillig een naburigen vorst aantevallen.

„'t Is bovendien duidelijk dat in het onderwerpelijk geval de beweegreden van het belangen met de bevelen der pligt in overeenstemming zijn. Een aanval tegen het achter sterke vestingen verschanste Oostenrijksche leger is een onderneming, waarvan redelijkerwijs geen welslagen verwacht kan worden. En wanneer zulk een aanval mislukte zou hij Oostenrijk welligt de gewenschte gelegenheid aanbieden om den Paus de Romagna, en den groothertog van Toskane diens hertogdom weder te geven.

„Er is gegronde reden te gelooven dat geen dier handelingen door Frankrijk als strijdig met het verdrag van Zurich beschouwd zouden worden. Maar zij zouden in allen geval Italiëns onafhankelijkheid en den toekomstigen vrede aldaar geheel aan het toeval overgeven. En de Koning van Sardinië Lombardije, Parma en Modena winnende, maar Savoye, Nizza en Toskane verliezende zou niet in staat zijn Oostenrijk, dat voor een goede zaak, voor het behoud van zijn gebied en de herstelling zijner eer strijdt, tegen te houden. Het eenig uitzigt, 't welk Sardinië in zulk een konflikt overblijft, zou zijn Frankrijk op nieuw in het veld te brengen en een Europeschen oorlog te doen ontbranden. Dat graaf Cavour zich toch niet aan zulke gevaarlijke hersenschimmen overgeve. De groote mogendheden zijn besloten den vrede te behouden en Groot-Brittanje heeft belangen in de Adriatische Zee, waarover het met de grootste zorgvuldigheid waakt.

„De ministers van den Koning van Sardinië kunnen Europa voor zulk een gevaar behoeden, door de naauwkeurige inachtneming der in de dépêche van den graaf Cavour dd. 30 Mei ontwikkelde politiek. De Regering Harer Majesteit wenscht niets anders dan de trouwe vervulling van 'tgeen in die nota beloofd wordt. De Britsche Regering is bereid de gevoelens en demonstratiën in aanmerking te nemen, op welke graaf Cavour als overtredingen van het volkenregt zinspeelt, maar waartegen evenwel de begrensde magt der stedelijke overheden niets vermag, hoewel voor het oog van verscheidene hoven in Europa die leidelijkheid van Groot-Brittanje als te vergaande wordt geacht. Wat er nu wezen moge van ondernemingen ter zee, die des nachts uitgevoerd en door schepen uit de dorpen aan de kust ondersteund werden, het is duidelijk dat een leger zonder uitdrukkelijk bevel des Konings de Oostenrijksche grenzen niet kan aanvallen.

„Deze beschouwingen meenen wij dat de ernstige aandacht der Sardinische Regering verdienen.

„Gij wordt verzocht den heer Cavour deze depêche voor te lezen en hem een afschrift er van te geven."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Sept. De vergaderingen van den rijksraad zullen spoedig een einde nemen en de leden naar hun woningen wederkeeren.

Dezer dagen bezocht de Rijksraad Maager een koffijhuis te dezer stede. Bij zijne komst stonden al de aanwezende op en riepen tot driemalen leve de heer Maager!

— Van Lamoricières leger verneemt men, dat de Oostenrijksche troepen dapper gestreden hebben. Naar de *Munchener Volksbl.* verhaalt, had het heer von Bach, Oostenrijksch gezant te Rome, hun voor het begin der vijandelijkheden het volgende geschreven:

„Zijne Majesteit de Keizer hecht er veel waarde aan dat de Oostenrijksche vrijwilligers in Pauselijke dienst zoowel de heilige zaak, tot welker verdediging zij zijn opgeroepen, als ook het leger, waarin zij grootendeels hun militaire opleiding hebben ontvangen tot eer strekken. Z. M. verwacht, wat er ook gebeuren moge, dat de vrijwilligers hun vaandel trouw blijven op den dag van het gevecht hun pligt tot het einde vervullen, [illegible] en zich hun wapenbroeders herinneren, [illegible] op hen gevestigd zijn. Overigens [illegible] opregten wensch te kennen [illegible] Oostenrijksche vrijwilligers [illegible] bataljons, zoowel officieren als soldaten, [illegible] en moed zullen wedstrijden, ten einde de overwinning hun moed bekroonen moge, wanneer zij door de revolutionnaire benden worden aangevallen.

„Maar mogten, 'tgeen God verhoede, de Pauselijke troepen na een eervollen strijd door de revolutie verwonnen worden, en daardoor de revolutie in de Pauselijke Staten zegevieren, de Keizer zal daarom zijne bescherming niet aan die zijner onderdanen onthouden, welke met eer en moedig hun pligt in het leger van den H. Vader vervuld hebben. In zoodanig geval zal de keizerlijke regering de bataljons vrijwilligers, zooals zij georganizeerd zijn, in de dienst van Z. K. Aposto-

Fsche Majesteit doen overgaan, en wel de officieren in den rang dien zij bekleeden.

„Aan alle Oostenrijksche vrijwilligers, zoowel officieren als soldaten, zal van deze gunstige bepaling des Keizers kennis worden gegeven. Dat zij hierin een reden te meer vinden, om zich den naam van Oostenrijker waardig te maken, door met onwrikbare trouw en grenzelooze gehechtheid de edele zaak te dienen, waaraan zij zich gewijd hebben. Dat is de wensch des Keizers.”

— In het trouwboek der kerk te Ruggeborg, in het graafschap Mark, wordt de volgende aanteekening gelezen: Dr. Joseph Baptist Maria Garibaldi, Catharina Amalie von Neuhof, gehuwd op den 16den Julij 1736. Toen in 1736 Theodor von Neuhof onder den naam van Theodor I den troon van Korsika had bestegen, zond hij een zijner vertrouwelingen, den bovengenoemden Garibaldi, naar zijne hoog bejaarde moeder op het kasteel Peddenöh, nabij Ruggeborg, alwaar deze met toestemming van Theodor I met diens zuster in het huwelijk trad. Nadat Korsika door de Genuezen was heroverd in 1741, nam Garibaldi de wijk naar Nizza, waar hij zich als geneesheer nederzette. Deze was de overgrootvader van den tegenwoordigen diktator.

ITALIE.

TURIJN, 23 Sept. Nopens de betrekking tusschen Cavour en Garibaldi is weinig goeds te berigten. Men zegt dat de laatste vast besloten heeft, zijnen aan den Koning gerigten brief in het officieele blad van Napels openbaar te maken, en er bij te voegen, dat het Turijner officieele blad bezijden de waarheid was, toen het 't bestaan van dien brief loochende. De vraag wordt bij deze gelegenheid gedaan, wat er van eene Regering te verwachten is, die op zulk eene onbeschaamde wijze aan de waarheid te kort doet.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 September.

BEVALLEN (23 Sept.): A. C. Ingerman, geb Uckerman, D. (24 Sept.): E. H. van den Honert, geb van den Berg, Z. H. W. van Osenbruggen, geb Jänsch, D. — (25 Sept.): A. G. Rompelman, geb. Brevé, dooden Z. R. Rubens, geb Posno, D.

OVERLEDEN (22 Sept.): W. Korting, wed. P. Usi, 73½ j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 26 Sept.

Tarwe prijshoudend: 132 ℔ b. Poolsche ƒ 432; 130 ℔ dito ƒ 423, 425; 129 ℔ o. dito ƒ 415.

Rogge bij partijen iets hooger: 124 ℔ Pruissische ƒ 213; 114, 119 ℔ j. Petersburg ƒ 178, 188; 118 ℔ dito ƒ 186; 120 ℔ Stockholm ƒ 198; 119 ℔ n. Archangel ƒ 188; op levering in Okt. ƒ 175, 176; Maart ƒ 181; in veiling 8 last Galatz a 120/182 ℔; de 80 last Petersb. zijn niet geveild.

Garst hooger verkocht: 96 ℔ n. Friessche Winter ƒ 163.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 75; Sept. 70; Rubs in Okt 70; Okt. 71½; Nov. 72½ ₤. *Raapolie* op 6/w. ƒ 42½; Vliegend ƒ 41¼; in Mei ek. ƒ 42½; Okt. ƒ 41, ¼ a ½; Nov. ƒ 41¾ a ⅞; Dec. ƒ 42 a ¼. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 31¼; Vliegend ƒ 30⅛; in Okt. ek. ƒ 30¼ a ½; Nov. ƒ 30¾; Dec. ƒ 31. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39¾; Vliegend ƒ 38½.

SCHIEDAM, 26 Sept. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Kunda ƒ 210 kt. — Moutwijn ƒ 14,75; Jenever ƒ 20,25; Amst. Proef ƒ 21,50 per Ned. vat zonder fust; zonder de belasting. Spoeling ƒ 0,50 per ketel.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 7/16	2/m. Livorno	ƒ 45¾
Zigt ″	″ 55 13/16	″ Napels	″ 78
2/m. Bordeaux	″ 55¼	3/m. Petersburg	″ 170
½/m. ″	″ 55⅝	6/w. Weenen	″ 85
3/m. Madrid	″ 240	″ Augsburg	″ 99
″ Cadix	″ 241	″ Frankfort	″ 99¾
″ Sevilië	″ 237	2/m. Hamburg	″ 35 1/16
″ Bilbao	″ 238	Zigt ″	″ 35¼
″ Lissabon	″ 40⅞	2/m. Londen	″ 11.60
″ Porto	″ 41	Zigt ″	″ 11.70
2/m. Genua	″ 45⅝	Rotterdam	″ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Sept. België 2½ pc. 55¾; 4½ pc. 96⅝ g, Metal. 46⅛ p. Nation. 51¾; Spanje 1¾ pc. 38½ g; 3 pc. 46¾ p.

PARIJS, 26 Sept. 3 pc. Rente 68.50; 4½ pc. id. 95.50, Fr.-Oost. Spoorw. 478.—; Credit mobilier 693.—; 3 pc. Spanje 47; 1¾ pc. id. 39¼; Spanje Passive —; Russ. Spoorw. Aktiën —; Rom. Leening —.

MADRID, 25 Sept. Spanje 3 pc. 47.50; 1¾ pc. 40.—.

LONDEN, 26 Sept. Cons. 93½ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko — a —; 4½ pc. Peru 94¾; 3 pc. id. 75¼; 4½ pc. id. doll.-bonds —, 3¾ pc. Grenada 16¾ a —; id. uitgestelde — a —; 2½ pc. Venez. — a — 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. 43½ a —; 3 pc. Spanje 48⅜ a —; 1¾ pc. id. 39¼ a —; Coupons 6 a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. 104 a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares — a —; id. 7 pc. Oblig. — a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 26 Sept. Met. 5 pc. 63.50; 2½ pc. —.—; Nat. 74.80; Loten 1854 4 pc. —; Bankaktiën 742; Noord-Baan-akt. 178; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 168.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 250.—; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 144.—; Wissel op Londen 3/m. 13.25; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud —.—; Zilver —.

BERLIJN, 26 Sept. Metalliek 5 pc. 46; Nationale 55, Stiegl. 5de serie 91⅞; 6de id. 101⅝; 5 pc. Eng. Russ. 102⅝, Nieuwe 3 pc. 61¼; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅛; id. Nieuwe 5 pc. —, Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —, Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, Weenen 2/m. —, Petersburg 3/w. —.

HAMBURG, 26 Sept. 3 pc. Rusland 59⅝, 4½ pc. id. —, 3 pc Spanje 44, 1¾ pc. id. 37, Vereinsb. 98, Noord-Duits. bank 80⅜, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 25 Sept. Metalliek 5 pc. 44⅝; Nation. 53⅝; Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 46½, 1¾ pc. 38⅜, Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅞, Weenen 86½, Parijs —; Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		26 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	101¼		
Nederl. Bank	4 ″			
Nederl., Werkel. Schuld	2½ ″	62⅛	62 3/16	62⅛
Dito Dito	3 ″	75	75⅛	75⅛
Dito Dito	4 ″	97 3/16		
Oost-Ind. Leening	4 ″	96½		
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″			
Handelmaats. op rescontre	″	130		
Dito à kontant	4½ ″			
Dito Leening 1858	4 ″			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ ″	99¼		
Rijn dito	4½ ″			
Dito 2de Leening	4½ ″			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ ″	51⅞		
Dito bij *Rothschild*	2½ ″	52¼	52⅜	
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			
Spanje, Obligatiën	1¾ ″	38⅞		
Dito	3 ″	47½		
Dito Binnenlandsch	3 ″	46¼		
Amortisable-Schuld.				
Bewijzen Coupons.		6		
Portugal, Obligatiën	3 ″	42¾	43 1/16	43 1/16
Dito 1856/1859	3 ″	41½	41 11/16	41 11/16
Dito Uitgestelde.				
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5 ″	101⅛		
Dito dito 1828/29	5 ″	101⅛		
Certif. dito 1831/33	5 ″			
Dito dito 1840	4 ″			
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 ″			
Dito dito 5e	4 ″			
Dito 5de Serie	5 ″			
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	95¾		
Dito Adm. te Hamburg	5 ″			
Dito te Londen	5 ″			
Dito dito	4½ ″			
Dito dito	3 ″	60⅞		
Inschrijv. in Assign.	6 ″			
Certifikaten van dito	6 ″			
Spoorweg-Aktiën	5 ″	206¾	207¾	206¾
Hypotheek	4½ ″			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	ƒ	161		
Obligatiën	4 pCt.	78¼		
Pruissen, Obligatiën	4½ ″			
Dito 1859	5 ″			
Aandeelen 1854	3½ ″			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C°.	5 ″			
Dito dito	4 ″			
Dito Metalliek	5 ″	43 15/16	44	44
Dito dito	2½ ″	23⅞	24	24
Dito Rente Amst.	5 ″	67⅞		
Dito Nationale 1854	5 ″	51¾	52	51 15/16
Weener Bank-Aktiën	ƒ			
Dito Aand. fl 250, 1839	″			
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	200		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 ″	119		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				
Napels, Cert. bij *Lam. & B.*	5 ″			
Dito bij *Rothschild*	5 ″			
Denemarken, Oblig. te Londen	5 ″			
Dito	3 ″			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 ″			
Dito 1839 ″ £ 100	5 ″			
Dito 1843 ″ £ 100	5 ″			
Dito 1852	4½ ″			
Dito 1858	4½ ″			
Sardinië	5 ″			
Peru, Geldleening 1854	4½ ″			
Dito Fransche	4½ ″			
Ecuador, Oblig 1855	1 ″	11¾	11⅞	
Venezuela, Obligatiën	3 ″	21⅞		
Dito	1½ ″	11 9/16	11⅝	
Grenada, Obligatiën	4 ″	14¾	14 13/16	14 13/16
Dito Uitgestelde.		5⅞	6 1/16	6 1/16
Mexiko, Obligatiën	3 ″	20 15/16	21 1/16	20 15/16
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.	ƒ			
Dito dito B.				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 ″	91¼		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 ″	47		
Louisiana	5 ″	101	gestelled.	
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 ″	6 13/16	6⅞	

Loten 1860 —; Braz. 1860 —; 4½ pCt. Russen 1860 89⅜, ½.

Ofschoon de omzettingen onbelangrijk waren, was de stemming der markt evenwel vrij vast en waren voornamelijk Portugezen willig.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 27 September tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 62 3/16; Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. 46¼; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 101⅛, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. —, Oostenrijk, Met. 5 pc. 43⅞, dito 2½ pc. —, dito Rente Amst. 5 pc. 66⅞, dito Nationale 1854 5 pc. 51⅞.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 26 Sept. Möller, Landwührden, Santa Cruz.
HELVOET, 26 Sept. Squib, Mary, Newcastle.

UITGEZEILD:

TEXEL, 26 Sept. Gruppelaar, Provincie Overijssel, Batavia.
HELVOET, 26 Sept. Sterkenburg, St. Helena, Makassar. Ennen, Radboud, Buenos Ayres. Robinson, Arizone, New Orleans.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 September, in lading naar:

Dusseldorp en Neuss.	V. d. Schans, Rijn.
Urdingen.	J. Boers, 3 Gebroeders
Düsseldorp en Duisburg.	W. Brugman, Niederrhein, N°. 7.
Mannheim.	W. Rippert, Mannheim.
Wezel.	G. Bouwmeester, Wilhelmina.
Keulen.	H. Felten, Coln N°. 22.

Advertentiën.

(3177) GETROUWD:

Mr. D. H. VAN DEN ACKER
en
E. J. M. VAN OORSCHOT.

EINDHOVEN, den 24 September 1860.

Men verlangt op eene **Kostschool**, om terstond in dienst te treden, een **R. C. HULPONDERWIJZER**, tevens in staat onderrigt te geven in het Fransch. Brieven *franco* in te zenden onder Letter H., bij den Boekverkooper F. A. VAN DEN HEUVEL, te *Ravenstein*. (3171)

Een Leerling wordt gevraagd in een **Koek- en Banketbakkerij** bij fatsoenlijke lieden. Adres met *franco* brieven onder letter M. D. bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leiden. (3175)

FINALE UITVERKOOP.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zij van heden af de voorhanden Goederen, bestaande in **Koper- en Blikwerk**, tot zeer lage prijzen zal uitverkoopen. Behalve een aanzienlijke voorraad van Goederen voor huishoudelijk gebruik, zijn ook voorhanden verschillende Artikelen voor Kerkgebruik, als **Godslampen, Wierooksvaten**, enz. enz.

AMSTERDAM, 27 September 1860.

Wed. J. G. ROELVINK.

(3176) Kalverstraat over de R. K. Kerk het Boompje.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, is verkrijgbaar:

ŒUVRES COMPLÈTES
DE
M. LE BARON DE GERLACHE,
Premier Président de la cour de cassation à Bruxelles — Ancien Président du Congrès de 1830.

CETTE BELLE COLLECTION CONTIENT LES OUVRAGES SUIVANTS:

1° HISTOIRE DU ROYAUME DES PAYS-BAS DEPUIS 1814 JUSQU'EN 1839, précédée d'un coup d'œil sur les révolutions religieuses du XVIe et du XVIIe siècle et suivie d'un Essai sur l'histoire du royaume de Belgique depuis la révolution de 1830 jusqu'au traité de 1839. 3 vol. gr. in-8° de LX-488, XII-583 et XX-519 pages, ornés du portrait de l'auteur gravé sur acier.

2° HISTOIRE DE LIÉGE depuis César jusqu'à la fin du XVIIIe siècle. 1 vol. in-8° de XVIII-486 pages.

3° ÉTUDES SUR SALLUSTE et sur quelques-uns des principaux historiens de l'antiquité considérés comme politiques, comme moralistes et comme écrivains, suivies de réflexions et de discours sur la manière d'étudier et d'écrire l'histoire. 1 vol. gr. in-8° de XVI-224 pages.

4° ESSAIS SUR LES GRANDES ÉPOQUES DE NOTRE HISTOIRE NATIONALE et Mélanges politiques et littéraires, 1 vol. gr. in-8° de 490 pages.

Prix des Œuvres complètes en 6 volumes: ƒ 15.00.

ON VEND SÉPARÉMENT:

L'Histoire du royaume des Pays-Bas, 3 volumes avec portrait au prix de ƒ 9.00.

Essais sur les grandes époques de notre histoire nationale, 1 volume au prix de ƒ 3.00.

Les deux autres ouvrages ne se vendent pas séparément.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.